

כללים להתקנת כתיב היד בכתב העת 'ראשית'

המאמרים הנמסרים לכתב העת ראשית יותקנו על פי הכללים המקובלים בפרסומים במדעי הרוח בעברית ובאנגלית.¹ אורכו של מאמר בעברית לכתב העת 'ראשית' לא יעלה על 10,000 מילים כולל הערות שוליים. אורכו של מאמר באנגלית לכתב העת 'ראשית' לא יעלה על 12,000 מילים כולל הערות שוליים.

פיסוק, כתיב ותעתיק

הפיסוק הכתיב המלא והתעתיק יותקנו על פי הכללים של האקדמיה ללשון העברית. כללים אלה נמצאים היום על המרשתת וניתן לעיין בהם:

[כללי הכתיב המלא, כללי הפיסוק וכללי התעתיק](#)

כללי הפיסוק למאמר באנגלית יותקנו על פי הכללים של [The Chicago Manual of Style](#).

כללי התעתיק באנגלית יותקנו על פי הכללים של [Encyclopaedia Judaica](#) בפיסוק המאמר יש לשים לב היטב להבדל בין קו מפריד (–), קו לציון טווח (–) ומקף (°).

קו מפריד וקו לציון טווח ייכתבו כ־en dash.² קו מפריד עם רווח לפניו ולאחריו וקו לציון טווח בלא רווח. במקומות שבהם יש צורך במקף נציין אותו בקו עילי. אין להרבות בשימוש במקף. עיקר שימושו אחרי תחיליות ולפני סופיות: דרשיה, מוליכות־על.³

¹ כללי ההתקנה הנהוגים בכתב מבוססים בעיקר על [כללי ההתקנה](#) בכתב העת 'ציון' שנכתבו על ידי יחזקאל חובב. ואולם בעניינים אחדים הכללים כאן שונים.

² בוורד אפשר להגיע לסימן זה על ידי לחיצה על כפתור ctrl יחד עם סימן המינוס בלוח המספרים במקלדת. על ידי שימוש בסימן זה יימנע גם שינוי סדר המספרים שוורד משנה באופן אוטומטי כשמשתמשים בסימן הקו המחבר הרגיל: 23–35 כך צריך להיות ולא 35-23.

³ במעבד התמלילים וורד אפשר להגיע לסימן זה על ידי הקשר alt0206 ואחריו סימן המינוס בלוח המספרים בצד כשמקש ה־num lock נעול.

כשמשלבים טקסט לועזי בתוך טקסט עברי יש להקפיד שכל סימני הפיסוק לפניו ואחריו יהיו בפונט עברי.

עניינים טיפוגרפיים: הדגשה במאמר תיעשה בקו תחתי. במאמר המודפס נשתמש בפיזור אותיות. יש למעט בהדגשות במאמר. אין להשתמש בקו תחתי לשום צורך אחר. אין להשתמש בגופן נטוי בעברית.

ציטוט מקורות ראשוניים

סימון הערת השוליים בתוך הטקסט יופיע אחרי הציטוט. ציטוטים ארוכים (מעל שלוש שורות) יובאו בפסקה נפרדת מוזחת ללא מרכאות. בסופה של הפסקה תבוא ההפניה להערת השוליים.

דוגמאות לציטוט מן המקרא:

ככלל יבוא פסיק בין מספר הפרק לפסוק או בין הפרק להלכה.

אין לקצר שמות של ספרי המקרא:

ויקרא ב, יד; ג, טו.

שמואל ב יד, ו.

מאמרים באנגלית יש לכתוב על פי הכללים של [The SBL Handbook of Style](#).

דוגמאות לציטוט מספרות חז"ל:

בחיבורים שיש בהם מהדורות מקובלות וידועות אפשר להוסיף את העמוד במהדורה בסוגריים עם ציון מקוצר של המהדורה. למשל, בראשית רבה פרשה י, ד (תאודוראלבק עמ' 80).

משנה, ראש השנה א, ד–ו.

תוספתא, בבא מציעא ד, ג.

בבלי, שבת לג ע"ב.

ירושלמי, ראש השנה א, א, נו ע"ד.

ירושלמי, שביעית ד, ב (לה ע"א; טור 190, שורות 2–3).

מאמרים באנגלית יש לכתוב על פי הכללים של [The SBL Handbook of Style](#).

הפניות ביבליוגרפיות

הפניות ביבליוגרפיות בהערות השוליים יובאו במלואן בפעם הראשונה. בפעמים הבאות יובאו באמצעות קיצור. אין המדובר בשם מקוצר חדש כפי שמקובל בספרים, אלא במילים

כללים להתקנת כתבי היד בכתב העת 'ראשית' | 3

הראשונות של שם הספר או שם המאמר. להלן כמה דוגמאות להבהרת הדברים. ההפניה הראשונה היא ההפניה המלאה וההפניה שאחריה היא הקיצור. הפניות לספרים ולמאמרים בלועזית יובאו בתוך רצף העברית בלא לפתוח שורה חדשה. אם הפניה כזו מובאת בסופה של הערת השוליים, לא תבוא נקודה בסופה של ההערה.

דוגמה להפניה באנגלית באמצע הערה:

ראו עדיאל שרמר, זכר ונקבה בראם: הנישואים בשלהי ימי הבית השני ובתקופת המשנה והתלמוד, ירושלים תשס"ד, עמ' 56–68; Steven D. Fraade, *From Tradition to Commentary: Torah and Its Interpretation in the Midrash Sifre to Deuteronomy*, Albany 1991, pp. 45–54; יעקב כ"ץ, 'סובלנות דתית בשיטתו של רבי מנחם המאירי בהלכה ובפילוסופיה', ציון יח (תשי"ג), עמ' 15–30.

שימו לב, הפיסוק לפני ואחרי ההפניה באנגלית הוא בעברית.

דוגמה לשתי הפניות באנגלית ברצף עם הפניות בעברית:

ראו עדיאל שרמר, זכר ונקבה בראם: הנישואים בשלהי ימי הבית השני ובתקופת המשנה והתלמוד, ירושלים תשס"ד, עמ' 56–68; Steven D. Fraade, *From Tradition to Commentary: Torah and Its Interpretation in the Midrash Sifre to Deuteronomy*, Albany 1991, pp. 45–54; Menahem Kister, 'Islam – Midrashic Perspectives on a Quranic Term', *Journal of Semitic Studies* 63 (2018), pp. 381–406; יעקב כ"ץ, 'סובלנות דתית בשיטתו של רבי מנחם המאירי בהלכה ובפילוסופיה', ציון יח (תשי"ג), עמ' 15–30.

שימו לב, הפיסוק בין ההפניה הראשונה באנגלית והשנייה באנגלית, הוא באנגלית. יש לעבור לפיסוק בעברית רק אחרי כל ההפניות באנגלית.

ספרים:

שימו לב בהפניות לספרים בעברית אין להשתמש בגופן מוטה או בשום סימן אחר.⁴ יש להפריד בין הכותרת הראשית לכותרת המשנה בנקודתיים הן בעברית הן בלועזית. בספרים יש לציין אך ורק מקום ההוצאה ואין לציין את בית ההוצאה.

עדיאל שרמר, זכר ונקבה בראם: הנישואים בשלהי ימי הבית השני ובתקופת המשנה והתלמוד, ירושלים תשס"ד, עמ' 56–68.

⁴ אין להשתמש בגופן מוטה בעברית בכלל ולא רק בביליוגרפיה. יש להמעט בהדגשות בטקסט. במקומות הבודדים שבהם יש צורך בהדגשה ייעשה הדבר באמצעות פיזור אותיות.

בהערות הבאות: ראו: שרמר, זכר ונקבה בראם, עמ' 104.

Steven D. Fraade, *From Tradition to Commentary: Torah and Its Interpretation in the Midrash Sifre to Deuteronomy*, Albany 1991, pp. 45–54

Fraade, *From Tradition to Commentary*, p. 55

מאמרים בכתבי עת:

יעקב כ"ץ, 'סובלנות דתית בשיטתו של רבי מנחם המאירי בהלכה ובפילוסופיה', ציון יח (תשי"ג), עמ' 15–30.

ראו: כ"ץ, סובלנות דתית, עמ' 25.

Menahem Kister, 'Islam – Midrashic Perspectives on a Quranic Term', *Journal of Semitic Studies* 63 (2018), pp. 381–406

Kister, 'Islam Midrashic Perspectives', p. 385

מאמר בקובץ:

במקרים שיש מעל שלשה עורכים, יש לכתוב "ואחרים" (ובאנגלית et al.).

מנחם קיסטר, "כדת משה ויהודית": תולדותיה של נוסחה משפטית-דתית, דניאל בווארין ואחרים (עורכים), עטרה לחיים: מחקרים בספרות התלמודית והרבנית לכבוד פרופסור חיים זלמן דימיטרובסקי, ירושלים תש"ס, עמ' 202–208

ראו: קיסטר, 'כדת משה ויהודית', עמ' 205.

שלמה נאה, 'קריינא דאיגרתא: הערות לדיפלומטיקה התלמודית', אהרן ממון, שמואל פסברג ויוחנן ברויאר (עורכים), שערי לשון: מחקרים בלשון העברית, בארמית ובלשונות היהודים מוגשים למשה בראשר, ב: לשון חז"ל וארמית, ירושלים תשס"ח, עמ' 250–253.

ראו: נאה, 'קריינא דאיגרתא'.

באנגלית יש לכתוב (ed.) אפילו אם יש יותר מעורך אחד.

Steven Fraade, 'Ascetical Aspects of Ancient Judaism', Arthur Green (ed.), *Jewish Spirituality from the Bible through the Middle Ages*, New York 1987, pp. 1:253–288

כללים להתקנת כתבי היד בכתב העת 'ראשית' 5 |

Fraade, 'Ascetical Aspects', p. 259

הפניה לקובץ מאמרים שלם (ולא רק למאמר אחד מתוכו):

אהרן ממן, שמואל פסברג ויוחנן ברויאר (עורכים), עטרה לחיים: מחקרים בספרות התלמודית והרבנית לכבוד פרופסור חיים זלמן דימיטרובסקי, ירושלים תש"ס.

ראו: ממן, פסברג, ברויאר, עטרה לחיים.

Arthur Green (ed.), *Jewish Spirituality from the Bible through the Middle Ages*, New York 1987

Green, *Jewish Spirituality*

הפניה למאמר בקובץ מאמרים עם מחבר ועורך:

אפרים גוטליב, 'הרמב"ן כמקובל', מחקרים בספרות הקבלה, ערך וההדיר יוסף הקר, תל אביב תשל"ו, עמ' 88–95.

ראו: גוטליב, 'הרמב"ן כמקובל', עמ' 90–93.

Emmanuel Levinas, 'Is Ontology Fundamental?', *Emmanuel Levinas: Basic Philosophical Writings*, edited by Adriaan T. Peperzak, Simon Critchley, and Robert Bernasconi, Bloomington 1996, pp. 2–5

Levinas, 'Is Ontology Fundamental?', pp. 6–10

הפניה לקובץ מאמרים עם מחבר ועורך:

אפרים גוטליב, מחקרים בספרות הקבלה, ערך וההדיר יוסף הקר, תל אביב תשל"ו

ראו: גוטליב, מחקרים בספרות הקבלה

Emmanuel Levinas, *Emmanuel Levinas: Basic Philosophical Writings*, edited by Adriaan T. Peperzak, Simon Critchley, and Robert Bernasconi, Bloomington 1996

Levinas, *Emmanuel Levinas*

הפניה למאמר בקובץ מאמרים רק עם מחבר:

ישעיה תשבי, 'הפולמוס על ספר הזוהר במאה השש־עשרה באיטליה', הקרי קבלה ושלוחותיה, א, ירושלים תשמ"ב, עמ' 79–85.

תשבי, 'הפולמוס על ספר הזוהר', עמ' 90–95.

Alexander Altmann, 'The Delphic Maxim in Medieval Islam and Judaism', *Studies in Religious Philosophy and Mysticism*, London 1969, pp. 2–15

Altmann, 'The Delphic Maxim', pp. 35–41

עבודות מוסמך ודוקטור:

דוד סבתו, מצוות בני נח בספרות התנאית, עבודת מוסמך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשע"ד, עמ' 32.

ראו: סבתו, מצוות בני נח, עמ' 55.

אורית אבנרי, החוט המשולש: קשרי גומלין בין מגילת רות מגילת אסתר וספר שמואל, עבודת דוקטור, אוניברסיטת בראילן, תשע"א.

ראו: אבנרי, החוט המשולש, עמ' 25–35.

Eugene D. Matanky, '(Toward) A Reception History of Cordoverean Kabbalah through Elijah de Vidas's Reshit Hōkhmah', Master's thesis, Tel Aviv University, 2019, pp. 20–25

Matanky, '(Toward) A Reception History', pp. 29–33

Sarah E. Case, 'Increase of Issue: Poetry and Succession in Elizabethan England', Ph.D. diss., Princeton University, 2018, pp. 56–58

Case, 'Increase of Issue', p. 75